

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta

”Alueiden komitean ehdotukset Euroopan unionin uudelle lainsäädäntökaudelle”

(2014/C 271/02)

Euroopan parlamentin vaalien jälkeen ja ennen Euroopan komission uutta toimikautta ALUEIDEN KOMITEA (AK) tuo esiin odotuksia ja ehdotuksia Euroopan unionin uutta lainsäädäntökautta ajatellen:

1. Euroopan kunnat ja alueet avainkumppaneina vahvistettaessa luottamusta Euroopan unioniin

1.1 katsoo, että Euroopan unionin uuden lainsäädäntökauden päätavoitteina on oltava **uusien ja parempien työpaikkojen luominen**, jotta saadaan aikaan kestävä ja alueellisesti tasapainoista kasvua ja jotta edistetään yhteisiä arvoja tavoitteena vahvistaa ihmisten luottamus Euroopan yhdentymishankkeeseen.

1.2 korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat sekä **demokraattisen legitiimiyden** lähde EU:ssa että unionin tavoitteiden edistäjä ja viestinviejä paikallistasolla. Komitea muistuttaa, että monitasoisella hallinnolla varmistetaan kaikkien hallintotasojen yhteistyö toimivaltuuksien käytössä ja että **toissijaisuusperiaate ja monitasoinen hallinto** kulkevat käsi kädessä vahvan paikallisen ja alueellisen itsehallinnon kanssa.

1.3 muistuttaa, että Euroopan paikallis- ja alueviranomaisten vastuulla on **kaksi kolmannelta julkisista suorista investoinneista** EU:ssa ja että **talous- ja finanssikriisin** vaikutukset ovat tuntuneet raskaina alueilla ja kunnissa, minkä vuoksi julkiset menot ovat vähentyneet merkittävästi yli 20 prosentilla kuluneina kolmena vuotena ja alueelliset erot ovat lisääntyneet. Samalla paikallis- ja alueyhteisöjen on useissa tapauksissa selviydyttävä kasvavista taloudellisista vaatimuksista, sillä niiden on vastattava korkeaan työttömyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen.

2. Investoinnit Euroopan kuntiin ja alueisiin uusien työpaikkojen luomiseksi sekä kasvun ja kestävä kehityksen edistämiseksi

2.1 ehdottaa, että vuoden 2016 lopulle suunnitellun, vuosiksi 2014–2020 laaditun monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin/tarkistuksen yhteydessä tutkittaisiin mahdollisuutta muuttaa maksumäärärahojen enimmäismäärää nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kokonaismäärärahojen puitteissa ottaen huomioon maksamatta olevien maksuvaatimusten kasautuminen ja EU:n kasvavat vaikeudet täyttää oikeudelliset velvollisuutensa. Samalla olisi varmistettava, että määrärahat vastaavat unionin muuttuvia strategisia painopisteitä.

2.2 kehottaa komissiota esittämään toimia, joilla autetaan jäsenvaltioita parantamaan vastaanottokykyään, ja arvioimaan uudelleen EU:n tukemien investointien **jäsenvaltio- ja aluetason yhteisrahoituksen** jättämistä budjettialijäämää koskevien laskelmien ulkopuolelle sekä harkitsemaan keskipitkällä aikavälillä kunnianhimoisempaa tukea EU:n julkisille investoinneille.

2.3 kehottaa laajentamaan **Eurooppa 2020 -hankejoukkolainoja koskevaa aloitetta** ja pidentämään sen kestoja vuodeksi 2015 suunnitellun kattavan riippumattoman arvioinnin jälkeen ja arvioinnista saatujen tulosten perusteella.

2.4 kehottaa komissiota esittämään **julkisten menojen laatua käsittelevän tiedonannon**, jossa muun muassa otettaisiin huomioon **OECD:n periaatteet tehokkaista julkisista investoinneista** EU:n politiikkojen tulevaa muotoilua ajatellen.

2.5 ehdottaa, että komissio esittää vihreän kirjan EU:n, jäsenvaltioiden ja alempien hallintotasojen talousarviovarojen yhteisvaikutusten lisäämisestä, jotta varmistetaan EU:n talousarvion optimaalinen käyttö.

2.6 kehottaa komissiota ja Euroopan investointipankkia lisäämään paikallis- ja alueyhteisöille kohdennettua käytännön tukea, jotta vahvistetaan niiden asiantuntemusta **innovatiivisten rahoitusvälineiden** alalla.

3. Alueellisen painopisteen vahvistaminen EU:n toimintapolitiikoissa ja alueellisten erojen poistaminen EU:ssa

3.1 kehottaa komissiota, Euroopan parlamenttia ja jäsenvaltioita lisäämään **alueellisen ulottuvuuden Euroopan kasvu- ja työllisyysstrategiaan**, kun sitä suunnitelmien mukaan tarkistetaan.

3.2 kehottaa laatimaan Euroopan unionin laajuisen strategian ja toimintaohjelman Euroopan kulttuuriperinnön ja kielellisen monimuotoisuuden suojelemiseksi ja tukemiseksi. AK uskoo vakaasti, että poliittisella tasolla olisi kiinnitettävä enemmän huomiota kulttuuriperinnön potentiaaliin luoda kestäväpohjaista kasvua ja työpaikkoja.

3.3 kehottaa myös varmistamaan valtiota alempien hallintotasojen tiiviimmän osallistumisen uuteen talous- ja finanssipolitiikan koordinointiin osana **talouspolitiikan eurooppalaista ohjausjaksoa**.

3.4 kehottaa komissiota tarkastelemaan uudelleen tuloksia, jotka koskevat paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja mahdolliseen muuttamiseen, kuten unionin rakenne- ja investointirahastoista annetuissa asetuksissa ja kumppanuutta koskevissa EU:n käytäntösäännöissä edellytetään, sekä esittämään asianmukaisia suosituksia siinä tapauksessa, etteivät jäsenvaltiot noudata kyseisiä määräyksiä.

3.5 kehottaa EU:n toimielimiä ottamaan entistä paremmin huomioon alueellisen ulottuvuuden tulevissa ehdotuksissa **talous- ja rahaliiton** syventämiseksi ja pyytää Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota paikallisiin ja alueellisiin heijastusvaikutuksiin ja niistä julkisen talouden kestävyteen ja alueelliseen koheesioon mahdollisesti kohdistuviin vaikutuksiin, etenkin kun ajatellaan **lähentymis- ja kilpailukykyvälinettä** ja muita merkittäviä talous- ja verouudistuksia EU:ssa.

3.6 kehottaa tekemään **alueellisten vaikutusten arvioinnista** pakollista, kun komissio laatii vaikutusarviointeja.

3.7 kehottaa komissiota esittämään **valkoisen kirjan alueellisesta koheesiosta** taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion käsitteen vahvistamiseksi, jotta voidaan puuttua kasvaviin alueellisiin eroihin EU:ssa ja käynnistää keskustelu elämänlaadun mittaamisesta **bkt:tä kattavammin**. Alueiden välillä on edelleen suuria taloudellisia ja sosiaalisia eroja, joten on keskeisen tärkeää edistää poliittisesti taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta kiinnittäen erityistä huomiota muita heikommin kehittyneisiin alueisiin.

3.8 kehottaa komissiota edistämään kestävästä kehitystä niin kaupungeissa kuin kaupunki- ja maaseutualueilla laatimalla **valkoisen kirjan yhdenmuetystä kaupunkikehityksestä**.

3.9 painottaa, että **Euroopan unioni tarvitsee alueellisen vision**, ja kehottaa siksi ajanmukaistamaan Euroopan aluekehityssuunnitelmaa.

3.10 kehottaa painottamaan erityisesti **rajatylittävien ratkaisujen, alueiden välisen verkottumisen ja makroalue-strategioiden** kehittämistä myös laajentamalla eurooppalaisten alueellisen yhteistyön yhtymien käyttöä muiden EU:n toimintapolitiikkojen välineenä.

3.11 kehottaa komissiota lisäämään toimiaan **Euroopan laajuisen liikenneverkon ydinverkon ja ydinverkkokäytävien** saamiseksi valmiiksi ja laajentamiseksi sekä ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset mukaan ydinverkkokäytäviä koskevien työsuunnitelmien laatimiseen ja vahvistamaan niiden osallistumista ydinverkkokäytävien yhteistyöfoorumeihin.

4. Euroopan unionin valmistaminen uusiin poliittisiin haasteisiin

Enemmän tukea koulutukselle, ammattikoulutukselle ja kulttuurille

4.1 kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen opetusalan ammattien uudenaikaistamista koskevasta Euroopan laajuisesta koordinoinnista.

4.2 kehottaa komissiota esittämään varhaiskasvatuksen ja päivähoiton laatupuitteita sekä EU-tason puitteita niin virallisen koulutuksen kuin epävirallisen arkioppimisen kautta hankittujen tietojen ja taitojen tunnustamiseksi.

4.3 kehottaa komissiota esittämään konkreettisia ehdotuksia digitaalisen lukutaidon parantamiseksi kaikenikäisten keskuudessa.

4.4 odottaa, että Euroopan komissio tunnustaa paikallis- ja alueviranomaisten roolin tulevan oikeus- ja sisäasiain politiikkansa laatimisessa ja pyytää erityisesti, että toiminnan suunnitteluun sisällytetään paikallinen ja alueellinen ulottuvuus perusoikeuksien kunnioittamisen edistämisen alalla sekä kattavan eurooppalaisen maahanmuuttopolitiikan laatiminen.

4.5 korostaa nuorisotakuujärjestelmän tärkeyttä mekanismina, jonka avulla voidaan torjua korkeita nuorisotyöttömyyslukuja ja antaa uusia tilaisuuksia nuorille eurooppalaisille. Komitea kehottaakin lisäämään nuorisotakuuohjelman rahoitusta ja tukemaan paikallis- ja alueviranomaisia nykyistä paremmin kyseisten välineiden valmistelussa, kehittäessä ja täytäntöönpanossa.

4.6 kehottaa ottamaan kulttuurin ja luovuuden tiiviimmin mukaan tarkistettuun Eurooppa 2020 -strategiaan ja sen tuleviin lippulaivahankkeisiin.

Uusi dynamiikka kotouttamisen edistämiseksi Euroopan kunnissa ja alueilla

4.7 kehottaa komissiota tekemään tiivistä yhteistyötä kuntien ja alue- ja paikallisviranomaisten kanssa niiden kotouttaessa maahanmuuttajia, sillä tämä on tärkeä tekijä pyrittäessä saavuttamaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet ja vastattaessa EU:n väestökehityksen haasteisiin.

4.8 kehottaa asettamaan väestökehityksen muutoksen tunnustamisen painopisteeksi laadittaessa asiaan liittyvää EU:n lainsäädäntöä ja pantaessa täytäntöön kaikkia EU:n rahoitusohjelmia vuosina 2014–2020.

4.9 toistaa kehotuksensa laatia asunnottomuutta koskeva EU:n strategia.

4.10 kehottaa komissiota tiivistämään toimintaansa valtiollisella, alueellisella ja paikallisella tasolla tapahtuvaa romanien integrointistrategioiden tehokasta koordinoitua ja seuranta silmällä pitäen. Komitea ehdottaa, että vahvistetaan yhteistyötä romanien osallisuutta edistävän Euroopan neuvoston kaupunkien ja alueiden eurooppalaisen yhteenliittymän kanssa (*European Alliance of Cities and Regions for Roma inclusion*).

Kilpailukyvyyn ja innovoinnin vahvistaminen paikallis- ja aluetasolla

4.11 kehottaa kehittämään alueellista sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaa ohjelma-aloitetta (REFIT), jotta vähennetään etenkin pienten ja keskisuurten yritysten hallintotaakkaa. Komitea kehottaa vahvistamaan paikallis- ja alueviranomaisten roolia tarkistettaessa eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevaa aloitetta (*Small Business Act*).

4.12 kehottaa komissiota vahvistamaan älykkään erikoistumisen strategioita Euroopassa, jotta puututaan EU:n alueiden väliseen innovaatiokuiluun. Komitea suosittaa laatimaan ”huippuosaamisen portaakkoa” varten toimintasuunnitelman, johon sisältyy käytännön toimia ja jatkuvaa seuranta eurooppalaisten tutkimusohjelmien (Horisontti 2020 -puiteohjelma) ja unionin rakenne- ja investointirahastojen nivomiseksi yhteen.

4.13 kehottaa toteuttamaan toimia yhtenäismarkkinoiden saattamiseksi valmiiksi ja vähentämään vapaiden ja säänneltyjen ammattien harjoittamisen esteitä jäsenvaltioissa. Komitea myös toivoo, että Euroopan komissio käynnistää kaikki Yrittäjyys 2020 -toimintasuunnitelmassa ilmoitetut lainsäädäntöaloitteet uuden lainsäädäntökauden ensimmäisellä puoliskolla, jotta nopeutetaan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja työpaikkojen luomista paikallis- ja aluetasolla.

4.14 kehottaa laatimaan julkisen sektorin innovointia käsittelevän unionin toimintasuunnitelman, jossa kiinnitetään erityistä huomiota paikallis- ja aluehallintoon.

4.15 ehdottaa, että tarkistetaan vuonna 2011 julkistettua valkoista kirjaa ”Yhtenäistä Euroopan liikennealuetta koskeva etenemissuunnitelma” ja keskustellaan tässä yhteydessä unionin tulevasta liikennepolitiikasta vuoden 2020 jälkeiseksi ajaksi.

Euroopan energiastrategian uudelleenarviointi ilmastonmuutosta ja kestävä kehitystä koskevien paikallisten ja alueellisten ratkaisujen pohjalta

4.16 kehottaa komissiota kiinnittämään erityistä huomiota paikallis- ja alueviranomaisten rooliin kehitettäessä yhdenmukaista unionin energiapolitiikkaa. Tarvitaan **hajautettuja energiaratkaisuja**, jotta vähennetään riippuvuutta fossiilista polttoaineista, ja EU:n on näin ollen varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset pienille energiantuottajille.

4.17 kehottaa komissiota esittämään **energiaköyhyyden torjumista käsittelevän toimintasuunnitelman**, johon sisältyy unionin, jäsenvaltioiden sekä alueellisen ja paikallisen tason toimia.

4.18 kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita nimenomaisesti pohtimaan paikallis- ja alueviranomaisten roolia pyrittäessä kunnianhimoisiin ja sitoviin tavoitteisiin, jotka koskevat hiilidioksidipäästöjen vähentämistä, uusiutuvien energialähteiden osuutta ja energiatehokkuutta, sekä kehittämään tällä alalla kumppanuusperiaatetta EU:n koheesiopolitiikan mallin mukaisesti. Komitea kehottaa myös EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita laajentamaan kaupunginjohtajien ilmastopoliittisen soveltamisalaa eurooppalaisena välineenä paikallis- ja alueviranomaisten integroimiseksi EU:n ilmastopoliittiseen ja myöntämään sille asianmukaiset resurssit vuoden 2020 jälkeen.

4.19 kehottaa Euroopan komissiota noudattamaan ilmaan, veteen ja meluun liittyvien politiikkojen tarkistuksessa ja kehittämisessä lähteeseen perustuvaa lähestymistapaa, esimerkiksi torjumaan ympäristöongelmia niiden lähteellä ja ottamaan huomioon paikallis- ja alueviranomaisten kokemukset, sillä niiden tehtävänä on usein soveltaa asianmukaisia politiikkoja voimatta vaikuttaa suoraan ongelmien lähteeseen.

Uusi dynamiikka maaseudun kehittämiseksi ja maatalouspolitiikan edistämiseksi

4.20 kehottaa Euroopan komissiota esittämään asianmukaisen **maaseutualueiden kestävän kehityksen strategian**, joka perustuu yhdenmukaiseen alueelliseen lähestymistapaan.

4.21 kehottaa täydentämään uudistetussa yhteisessä maatalouspolitiikassa (YMP) tarjolla olevia turvaverkkotoimia muilla kohdennetuimmilla toimilla, joilla **puututaan markkinoiden epävakautta**.

4.22 kehottaa tekemään **vaikutuksenarvioiteja** parhaillaan neuvoteltavina olevien **kauppasopimusten vaikutuksista** maatalouteen.

EU:n laajentumispolitiikan jatkaminen, kumppanuuden vahvistaminen EU:n naapurimaiden kanssa ja hajautetun yhteistyön välineen parempi hyödyntäminen

4.23 kehottaa komissiota tukemaan ja vahvistamaan paikallis- ja alueviranomaisten roolia laajentumismaissa julkishallintoa uudistettaessa sekä kiinnittämään vuotuisissa edistymiskertomuksissaan erityistä huomiota hallinnonhajauttamisen tilanteeseen.

4.24 painottaa, että EU:n on toimittava päättäväisesti **itäisen kumppanuuden piiriin kuuluvien maiden** tukemiseksi edistämällä paikallis- ja aluedemokratian sekä hallinnonhajauttamisprosessin vahvistamista sekä kannustamalla hyödyntämään itäisen kumppanuuden piiriin kuuluvien maiden ja EU:n paikallis- ja alueviranomaisten välisiä yhteistyöohjelmia.

4.25 kehottaa komissiota käyttämään Euroopan naapuruusvälinettä keinona sosiaalisen ja alueellisen koheesion sekä alueiden ja paikallisviranomaisten yhteistyön lisäämiseen **kumppanimaissa Välimeren alueella**.

4.26 kehottaa komissiota tässä yhteydessä laajentamaan **paikallishallinnon välinettä käsittelevää ohjelmaa** eteläisiin naapurimaihin. Komitea kehottaa laatimaan ja toteuttamaan sellaisia kestäväpohjaisia maahanmuuttopolitiikkoja Välimeren alueella, joihin osallistuvat kaikki sidosryhmät, etenkin kansalliset hallitukset sekä alue- ja paikallisviranomaiset.

4.27 kehottaa ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset mukaan **"integraatiokumppanuuksien"** kehittämiseen kolmansien maiden kanssa sekä muihin ennaltaehkäiseviin aloitteisiin, jotka liittyvät kiertomuuton edistämiseen.

4.28 toivoo, että paikallis- ja alueviranomaiset otetaan mukaan sovellettaessa alueellista lähestymistapaa kehitysyhteistyössä ja että niiden merkittävät kokemukset **hajautetusta kehitysyhteistyöstä** otetaan huomioon. Komitea kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia antamaan panoksensa **kehitysyhteistyön eurooppalaiseen teemavuoteen (2015)**. Lisäksi olisi tuettava paikallisia tai alueellisia kehitysyhteistyöstrategioita.

4.29 kehottaa käymään Yhdysvaltojen kanssa neuvotteluja **transatlanttisesta kauppaa- ja investointikumppanuuksopimuksesta** (TTIP) edellyttäen, että kunnioitetaan avoimuutta ja demokraattista osallistumista ja säilytetään sosiaali- ja ympäristöstandardit. Komitea pyytää, että AK:lle annetaan "asianosaisen osapuolen" asema kyseisessä prosessissa.

Yhteyden luominen uudelleen kansalaisiin

4.30 kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen, jolla muutetaan säädöstä Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta, jotta vahvistetaan Euroopan parlamentin demokraattisen tehtävän tunnustamista esimerkiksi siten, että otetaan Euroopan parlamentissa käyttöön EU:n laajuinen yhteinen äänikynnys ja helpotetaan äänioikeuden käyttämistä esittämällä eurooppalaisen äänioikeutettujen rekisterin käyttöönottoa.

4.31 ehdottaa, että tarkistetaan strategiaa **"Kumppanuuteen perustuva EU-viestintä"**, jotta tuetaan paikallis- ja alueviranomaisten roolia tarjottaessa kansalaisille tietoa unionista ja sen politiikoista. Komitea kehottaa komissiota tiivistämään yhteistyötä alueiden komitean kanssa pantaessa täytäntöön todellista **hajautettua viestintäpolitiikkaa** alue- ja paikallistasolla, etenkin hyödyntämällä jäsenvaltioissa sijaitsevia komission edustustoja.

5. Vahvistettu kumppanuus Euroopan unionin toimielinten kanssa

5.1 pyytää, että se otetaan mukaan tuleviin neuvotteluihin, joissa käsitellään uutta **toimielinten välistä sopimusta paremmasta lainsäädännestä**.

5.2 ehdottaa tiiviimpää yhteistyötä **Euroopan komission** kanssa lainsäädäntää edeltävässä vaiheessa yhteistyösopimuksen pohjalta, jotta voidaan määritellä pitkän aikavälin strategisia aloitteita ja edistää monitasoiseen hallintoon perustuvia ratkaisuja EU:n toimintapolitiikoissa.

5.3 kehottaa vuonna 2014 alueiden komitean kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen pohjalta **Euroopan parlamenttia** vahvistamaan yhteistyötä lainsäädäntäprosessissa, talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson aikana ja arvioitaessa EU:n lainsäädännön alueellista vaikutusta.

5.4 kehottaa kohtelemaan paikallis- ja alueviranomaisia ja niitä edustavia järjestöjä tasavertaisesti siltä osin kuin on kyse muutoksista velvollisuuteen rekisteröityä uudessa avoimuusrekisteriä koskevassa toimielinten välisessä sopimuksessa tarkoitettuun avoimuusrekisteriin.

5.5 ehdottaa, että **neuvosto** vahvistaa yhteistyötä alueiden komitean kanssa aloilla, jotka ovat keskeisiä paikallis- ja alueviranomaisten kannalta.

Bryssel 26. kesäkuuta 2014

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Michel LEBRUN